

Konec každoročnímu týrání kaprů? Společenská podpora ukončení nákupu živých ryb získává na síle

Tisková zpráva CIWF Česko, 4. prosince 2024

Podle nejnovějšího průzkumu CIWF Česko by se pouze pět procent lidí v Česku na Vánoce neobešlo bez nákupu živého kapra. Právě na ně cílí každoroční předvánoční kampaň *Vánoce pro kapry*, která znovu zdůrazňuje, že ryby určené ke konzumaci prodané v živém stavu do rukou koncových zákazníků zbytečně trpí. Tuto kampaň letos podpořily i další známé osobnosti včetně herečky Lucie Benešové či spisovatelky Petry Soukupové. CIWF Česko vítá osvětovou kampaň Magistrátu hlavního města Prahy *Vaše tradice, moje trápení*, která se nese v podobném duchu.

„Citlivost lidí vůči utrpení ryb podle našich průzkumů v Česku povzbudivě roste a poslední z nich ukázal, že pouze 5 % respondentů trvá na tom, že si kapra chce odnést domů živého. Ostatním by nevadilo, pokud by si mohli koupit pouze kapra již usmrčeného. Stále tedy ubývá lidí, kteří nevědí, že kapr ve vaně a při domácí zabijačce zbytečně trpí. Co se s takovým kaprem děje, nelze ani nijak kontrolovat. Státní veterinární správa, která hlídá řádné zacházení s rybami na stáncích, ztrácí prodané ryby z dohledu,“ říká Romana Šonková, vedoucí CIWF Česko.

Podle odborné zprávy [Rizika snížení welfare kaprů při stánkovém prodeji](#) dochází při prodeji kaprů v živém stavu do rukou zákazníků k zásadnímu zhoršení welfare (životní pohody) ryb.

- Při přenášení v igelitové tašce bez vody se zhoršuje funkce žaber a kapři se dusí.
- V případě přechovávání v domácnosti, například typicky ve vaně, jsou kapři vystaveni teplotnímu šoku a nedostatku kyslíku. Navíc chlor, pokud je obsažený ve vodě, jim poškozuje nejen kůži, ale i nervovou soustavu.
- Při následném neodborném usmrcování není kapr v mnoha případech dostatečně omráčen, a neztrácí tak svou citlivost a schopnost vnímání.
- Kapři vypuštění zpět do volné přírody pravděpodobně nepřežijí. Jejich energetické zásoby jsou vyčerpané a může dojít také k teplotnímu šoku.

Spoluautor zprávy, rybí etolog z České zemědělské univerzity prof. Ondřej Slavík k tomu říká: *„Ryby vnímají bolest podobně jako savci nebo ptáci, a proto je potřeba je chránit před utrpením. Ukončením prodeje živých ryb do rukou zákazníků kapry ušetříme zbytečného stresu a strádání. A protože ryby odchované v zajetí nejsou schopny úspěšně přežít v přírodě, nevypouštějme vánoční kapry ani do volných vod.“*

„Pro nás lidi jsou Vánoce svátkem radosti a klidu, ale také časem, kdy se snažíme být velkorysí a laskaví ke svým nejbližším, ale i ke světu kolem. Zkusme být o letošních Vánocích soucitní i vůči kaprům a malou změnou našich zvyků jim pojdme ušetřit velké kapři trápení,“ vyzývá veřejnost Jiří Pospíšil, náměstek pražského primátora, který stojí za kampaní hlavního města Prahy upozorňující na neblahé dopady zvyků spojených s prodejem vánočních kaprů. Lepšímu zacházení s kapry se věnují také například [Ostrava](#) či [Olomouc](#) prostřednictvím osvětových článků.

„Tím, že si nekoupíte živého kapra domů, o nic nepřijdete a jeho zachráníte před utrpením. Za tu krátkou zábavu to rozhodně nestojí. Děkuji, že nepodporujete zbytečné utrpení zvířat,“
uzavírá herečka Lucie Benešová.

Pro více informací prosím kontaktujte Romanu Šonkovou, vedoucí CIWF Česko:
Romana.Sonkova@ciwf.org, mobil: 778 000 288

Poznámky pro redakce:

- Česká republika patří k největším producentům kaprů v Evropské unii. Česko (stejně jako Polsko) vyprodukuje až 25 % kaprů. V roce 2022 se v ČR vylovilo 18 411 tun kaprů. Před Vánoci se prodá kolem 85 % tuzemských ryb prodávaných v ČR. V roce 2023 se vánoční kapři prodávali na 3 000 místech.
- Cílem kampaně CIWF Česko je ukončit prodej ryb v živém stavu (ať už o Vánocích či v průběhu roku). Nekupovat živé ryby doporučuje i Rybářské sdružení ČR, které vydalo své [doporučení](#) k nákupu vánočních ryb, v němž mimo jiné vyzývá veřejnost, aby si kupované ryby nechala odborně usmrtit na prodejním místě. Podobně se každoročně vyjadřuje také Státní veterinární správa. Svě [stanovisko](#), které následně podpořila i Komora veterinárních lékařů, vydala i Ústřední komise pro ochranu zvířat: „...*ÚKOZ důrazně doporučuje, aby ryby určené k následné konzumaci byly při prodeji odborně usmrceny prodejcem či jím k tomu určeným a vyškoleným personálem.*“
- Další informace o kampani hl. m. Prahy *Vaše tradice, moje trápení* [najdete zde](#): <https://praha.eu/vanoce-pro-kapry>
- Compassion in World Farming (Soucit ve světovém zemědělství) založil v roce 1967 britský chovatel dojníc, který byl znepokojen rozvojem průmyslových velkochovů. Dnes je CIWF přední mezinárodní organizace na ochranu hospodářských zvířat odhodlaná ukončit průmyslové velkochovy a docílit humánního a udržitelného zemědělského hospodaření a výroby potravin. Ústředí má ve Spojeném království, kanceláře ve Francii, Itálii, Nizozemí, Polsku, Belgii a USA a své zastoupení v České republice, Španělsku, Švédsku, Číně a Jihoafrické republice. Více informací na www.ciwf.cz.